

Varsel i Boxholm

Fundia permitterar

BOXHOLM

Fundia Steel AB:s tre valsverk kommer att stå stilla samtidigt i två veckor om en dryg månad. 150-200 valsverksarbetare permitteras i Boxholm på grund av bristande orderingång.

— Vi har varsel lagt för 30 dagar, men än så länge är det bara två veckor som är fastställda, säger Sven-Erik Sundén, Fundias platschef i Boxholm.

En dag i taget

Han nämner att orderingången började vika i slutet på förra året och har sedan

fortsatt. Vissa bedömare tror, konstaterar han, att det blir bättre till hösten medan andra befarar att svårigheterna ökar.

— Svensk verkstadsindustri befinner sig i en riktig lågkonjunktur och det är där vi har våra kunder, så visst är läget besvärligt. Vi tar en dag i taget.

Key-Ove Wågh, verkstadsklubbens ordförande på Fundia i Boxholm, säger att de anställda länge har missat tänkt att det skulle komma ett varsel.

— Beläggningen är tyvärr så dålig att det inte längre går att undvika permitteringar. Det blir för höga kostnader med att färdig-

valsa ämnena bara för att låta det ligga på backen, konstaterar han.

Räcker två veckor?

Facket ställer nu sitt hopp till att det ska stanna vid de båda fastlagda permitteringsveckorna, veckorna 18 och 19 som rymmer både 1 maj-helgen och Kristi himselfärdsdag.

— Skulle det behövas ytterligare permitteringsveckor blir det i första hand två veckor till i anslutning till semesterperioden. Om det inte räcker blir det antingen ytterligare två permitteringsveckor eller korttidsveckor till hösten, säger Key-Ove

Wågh om den information som facket har fått och som delgavs de anställda på torsdagen.

Vissa får jobba

Fundia Steel har cirka 250 anställda "på golvet" i Boxholm, där två av de tre valsverken finns (ett fjärde valsverk i Smedjebacken med armeringsproduktion hör numera till en annan Fundia-grupp).

Av de Boxholmsanställda kommer 50-100 personer att jobba även under permitteringsveckorna, då bland annat utlastningen förmodligen kommer att fungera som normalt.

KARL-JOHAN NORÉN

TORS DAG • FREDAG • LÖRDAG • MÅNDAG • TISDAG • ONSDAG

— Ja, vad ska man säga, suckar Svante Larsson, luttrat kommunalråd i Boxholm. Kanske som i den gamla kampsången: "...sådan är kapitalismen."

Övrraskning att Fundia säljs

Oron växer i Boxholm

BOXHOLM

— Det känns olustigt att inget nämdes på förra veckans styrelsemöte, säger Key-Ove Wågh, verkstadsklubbens ordförande på Fundia Steel i Boxholm.

Först på onsdagsförmiddagen fick han nyheten att finländska stålkoncernen Rautaruukki och norska Norsk Jern Holding tar över svenska stålbolaget Fundia.

— Finnarna är ju kända för att vara tuffa, menar Key-Ove Wågh och tänker på den mängd av finländska företag som de senaste åren gått in i Sverige och rationaliserat hårt. Men man måste ju titta på vad som är lönsamt och Boxholm är en lönsam enhet. Faktiskt den lönsammaste i koncernen.

Fundia har i dag 2 300 anställda i Smedjebacken, Boxholm och Halmstad. I Boxholm finns 255 arbetare och 75 tjänstemän.

Håller tummarna

— Det är dumt att spekulera i vad som kan hända. Vi får vänta på information från huvudkontoret i Smedjebacken och från de nya ägarna.

Det enda Key-Ove Wågh kunde göra på onsdagen var att sätta upp pressmeddelandet på väggen och hålla tummarna för att de nya ägarna tycker att Boxholm passar bra in i deras planer på att omstrukturera det nordiska handelsstället.

De två senaste veckorna har 150 arbetare varit permitterade på grund av den dåliga orderingen. Stålkonjunkturen är sämre än

Platschef Sven-Erik Sundén på Fundia Steel i Boxholm öppnar fönstret försiktigt på glänt mot de nya finländska och norska ägarna: "Jag tror inte de anställda behöver känna någon större oro."

någonsin hittills och i samband med semestern är det dags för ytterligare två permitteringsveckor.

Köpta och sålda

Ute i valsverket träffar Key-Ove Wågh på Klas Rosenlöf som arbetat här i 20 år.

— Vi har blivit köpta och sålda många gånger under min tid och ändå har bemaningen i stort varit densamma, säger Klas Rosenlöf och

verkar ta det hela med ro. Och så tillägger han galghumoristiskt:

— Det värsta blir att man inte förstår vad de säger på styrelsemötena i fortsättningen.

Hans kollega Bjarne Karlsson är inte speciellt överraskad:

— Med den dåliga orderingen har man haft på känn att något skulle hända. Nu får vi vänta och se.

På chefsnivå kom onsdagens besked som en överraskning.

— Jag har inte hört ett knäpp om detta, säger platschefen Sven-Erik Sundén. Det kom som en fullständig överraskning för alla på Fundia. Det måste vara ägarna som agerat här.

Huvudägarna är familjen Söderbergs investmentbolag Ratos och finansmannen Jan Stenbecks Invik. Tillsammans med närstående intres-

sen har de 60 procent av aktiekapitalet.

Men Sven-Erik Sundén menar att man inte behöver se det här negativt.

— Nu får vi ägare som är i stålbranschen men jag har inte mer information än någon annan. Så allt prat om vad detta betyder är bara spekulationer.

— Men, tillägger han, jag

TORS DAG • FREDAG • LÖRDAG • MÅNDAG • TIS

tycker inte de anställda behöver känna någon överdriven oro.

En som känner oro, och då för hela kommunen, det är kommunalrådet Svante Larsson (s). Han har haft en besvärlig vecka. Från att Boxholm beskrivits som en kommun utan arbetslöshet och varsel har nu alla fördomningar släppt.

Boxholm Säg vill minska personalen med 14 personer. Boxholm Stål avskedar 5. Och i tisdags, utan förvarning, kom beskedet att Boxholm Dörr flyttar verksamheten till småländska Forserum och 40 personer mister sina jobb.

Och så kommer beskedet om Fundias försäljning, säger Svante Larsson. Jag vet inte vad man ska tro. Det är ofattbart att så mycket kan hända på en gång.

Det var först på onsdagseftermiddagen han fick reda på att Fundia skulle köpas av ett norskt och finländskt bolag. Han var till och med tvungen att ta kopior på det pressmeddelande som Corren fått tidigare på dagen för att få ordentlig information.

Skandalöst

Det är skandalöst att vi är så dåligt underrättade. Man kan inte styra en kommun under sådana premisser.

Han är mest upprörd över den uteblivna informationen från Boxholm Dörr.

Så var det inte förr. Då blev man alltid informerad i tid, säger en luttrad Svante Larsson som verkat i 16 år som kommunalråd i Boxholm.

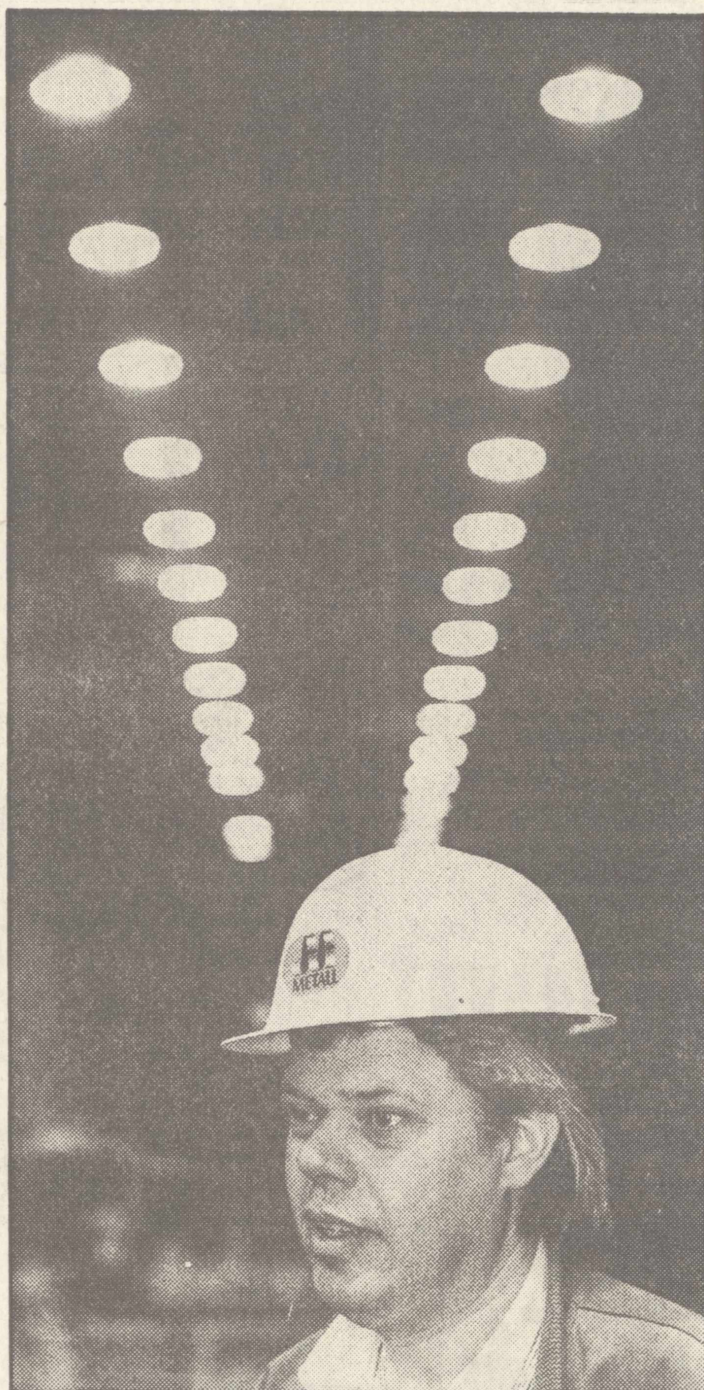
Men nu får vi samla ihop oss och klara ut det här själva. För någon annan lär inte hjälpa oss.

Text:

LEIF PETERSEN

Foto:

BERNT-OLA FALCK

Det känns olustigt att förra veckan ha varit med på ett styrelsemöte där Fundias försäljning inte alls nämndes, säger Key-Ove Wågh, verkstadsklubbens ordförande i Boxholm.

550 milj för Fundia

Finska och norska jättar tar över

BOXHOLM
Finländska stålkoncernen Rautaruukki och norska Norsk Jern Holding betalar 550 miljoner kronor kontant för svenska stålbolaget Fundia.

Affären öppnar för en nordisk strukturlösning när det gäller stångståls- och trådproduktionen, säger direktör Gösta Engman på Rautaruukki.

Han kan inte säga vad detta innebär för Boxholm.

Gammal tanke

Jag vill inte inge vare sig förhoppningar eller oro. Det vore fel eftersom jag inte kan alla detaljer.

Han vill inte säga vem som tog initiativet till uppgörelsen utan menar att den är ett resultat av en diskussion som pågått i flera år.

Tanken på att sammanföra de här bolagen är inte ny, men säljare och köpare har inte kommit överens förrän nu, säger Gösta Engman.

Säljare är investmentbolaget Ratios, finansmannen Jan

Stenbecks Invik och dem närstående kretsar. De har sammanlagt 60 procent av aktiekapitalet och får drygt 300 miljoner kronor. Jämfört med Fundias börskurs betalas en överkurs på 77 procent.

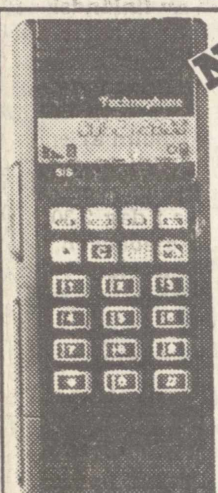
2 300 anställda

Fundia har 2 300 anställda i Smedjebacken, Boxholm och Halmstad. Omsättningen i fjol uppgick till 2,6 miljarder kronor och vinsten var 94 miljoner.

Rautaruukki är Finlands ledande stålkoncern med 11 000 anställda och en omsättning på 10 miljarder kronor. Vinsten var 400 miljoner och finska staten äger majoriteten i bolaget.

Norsk Jern Holding äger hela den norska stålindustrin. Företaget har 2 800 anställda och en omsättning på 4,5 miljarder kronor. Förra årets vinst blev 90 miljoner kronor. Staten har i dag 20 procent av aktierna.

LEIF PETERSEN

Nya Technophone

OTROLIGT BILLIGT!

8.900:- exkl moms

ord pris inkl laddare+hållare 14.900:-

OBS! NU, BILLADDARE+HÅLLARE UTAN KOSTNAD (VÄRDE 1.995:-)

LEASING fr 199:-/mån

KONTORAB Kontorsvaruhuset

Industrigatan 13, Linköping
Tel 013-10 22 45

Monopol i järnbranschen

Fundiaaffären kan stoppas

BOXHOLM

Försäljningen av Fundia Sverige där även Fundia Steel i Boxholm ingick skall granskas av Näringsfrihetsombudsmannen, NO.

Affären kan innebära att en nordisk monopolsituation uppstår inom stålbranschen. Om ärendet skulle gå ända till domstol kan affären stoppas.

Ståljätte

För snart tre månader sedan köpte den finska ståljätten Rautaruukkis och Norsk Jernverk Fundia Sverige där även Fundia Steel i Boxholm ingick.

I september skall NO:s granskning av affären vara klar.

Fundia Sverige är den enda tillverkaren av armeringsstål. Om granskningen visar att affären är skadlig från konkurrenssynpunkt förs ärendet till marknadsdomstolen som i sin tur har möjlighet att stoppa affären.

Armering

Fundia har en marknadsandel på 75 procent och i Smedjebacken tillverkas 220 000 ton armeringsjärn per år. Finländska Rautaruukkis tillverkar 130 000 ton

och Norsk Jernverk 300 000 ton.

VD i Fundia, Lennart Grånäs, anser att Norden bör ses som en enda marknad då de nordiska länderna är för små var för sig.

För att överleva måste tillverkarna gå samman och planer finns att dela upp produktionen mellan de nordiska länderna. Sverige lär få satsa på raka järn, medan Norge skall ta hand om ringvalsning.

**Försvunnen
Boxholmsbo
funnen död**

Dålig start på miljövänligheten

Tjockolja läckte ut

11/7 1991

BOXHOLM

Fundia Steels satsning på miljövänligare olja slutade på onsdagen med ett snöpligt oljeläckage. När en cistern skulle tömmas läckte ett par kubikmeter tjockolja ut i en igenpluggad påfyllningskran.

Fundia ska övergå till miljövänligare lågsvavelhaltig olja. Nu under semestern passar man på att tömma sina cisterner på den gamla oljan för att ge plats åt ny.

På onsdagen slutade det hela med ett mindre oljeläckage. Ett par kubikmeter tjockolja vällde ut ur en gammal uttjänt påfyllningskran flera hundra meter från cisternerna.

Kranen står strategiskt placerad vid ett stickspår i närheten av gamla skrotgården på martinområdet. Den användes för många år sedan då olja fylldes på från järnvägsagnar.

En cementplugg pallade inte för trycket när cisternerna tappades och oljan rann ut i en pöl kring kranen. Förmodligen har mindre mängder trängt in i gruset under banvallen.

— Verkar vara lite amatörmässigt igenpluggad, tyckte räddningschef Sven Broberg som fann för gott att kalla på både polis och miljö- och hälsoskyddsinspektör.

Polisen ska nu utreda läckaget och området saneras under onsdagskvällen.

AGNETA HAGELIN

Foto: AGNETA HAGELIN

— Cementpluggen höll inte för trycket, konstaterar Lennart Gustavsson på Fundia. Flera kubikmeter tjockolja läckte ut ur den gamla påfyllningskranen.

Efter NO:s ja till ny ståljätte: 31/10 1991

Lättnad i Boxholm

BOXHOLM

– Det är en lättnad att näringsfrihetsombudsmannen godkänner köpet, säger Key-Owe Wågh, verkstadsklubbens ordförande hos Fundia Steel i Boxholm.

Som Corren uppgav i tisdagsnumret har näringsfrihetsombudsmannen, efter förhandlingar med stålkoncernen Fundia och dess nya norsk-finska ägare, sagt ja till ägaröverlåtelsen och dragit tillbaka ärendet från marknadsdomstolen.

NO anser att uppgörelsen med Fundia ger tillräckligt skydd för att de nya ägarerna, Rautaruukki och Norsk Jern Holding, inte ska missbruka sin dominerande ställning inom den svenska armeringsstålbanschen.

Innan ägarbytet definitivt är giltigförklarat, och den nya ståljätten med 5 000 anställda blivit ett faktum, krävs dock även regeringens förvärvstillstånd. Key-Owe Wågh ser dock det mer som en form-sak och är förhoppningsfull om framtiden.

– I Boxholm har vi inget sortiment som tillverkas i de nya ägarnas anläggningar i Norge och Finland, så vi räknar med att platsa i den nya koncernen.

Underpriser

De nya ägarna har bland annat förbundit sig, vid vite på upp till fem miljoner kronor, att avstå från långvarig lokal underprissättning i syfte att slå ut konkurrenter.

Vidare lovar de att inte tillämpa "bonussystem som saknar kostnadsavlastande effekt".

– Det där är lite diffust och teoretiskt, men innebär att rena köptrohetsrabatter som saknar samband med säljarens egna kostnader för produktion och frakt inte tolereras av NO, säger Fundias styrelseordförande Göran Ekdahl.

Får ge rabatter

En vanlig mängdrabatt, som motiveras med att enhetskostnaden för en längre produktionsserie blir lägre än för en kortare, får dock företaget fortsätta att ge.

Och NO:s speciella konkurrensregler för företaget gäller endast armeringsstålmarknaden i Sverige, inte stångstålet som är det enda som tillverkas i Boxholm.

KARL-JOHAN NORÉN

Hur många tvingas gå? 25/11 1991

Fundia Steel avskedar

BOXHOLM

Fundia Steel i Boxholm och Smedjebacken måste minska sin personalstyrka med ett 70-tal personer varav 50-talet kollektivanställda. Hur många som drabbas i Boxholm är oklart.

I dag måndag samlas ledningsgruppen i Boxholm för att diskutera åtgärder. Senare i veckan skall förhandlingar inledas med fackklubbarna.

— Vi måste först informera fackklubbarna innan jag kan gå ut med hur många anställda som berörs i Boxholm. Men jag kan redan nu säga att det är en blygsam minskning av personalstyr-

kan i Boxholm, säger platschefen Bo-Erik Wennberg.

Berör alla

Berör personalminskningen både kollektivanställda och tjänstemän?

— Ja, det berör båda parter. Samtidigt kan jag säga att Fundia Steel har klarat sig längst i Skandinavien när det gäller friställningar inom ståltillverkningen. Produktionen i Boxholm med två- och treskift kommer att vara oförändrad. Men vi är tvingade att minska kostnaderna om vi skall hänga med i konkurrensen, säger Bo-Erik Wennberg.

Väntat

— Det här är vad i har be-

farat, säger metallklubbens ordförande Key-Ove Wågh.

Vi trodde nog att det även skulle röra sig om produktionsneddragningar, men så blir nu inte fallet. Det betraktar vi ändå som positivt trots det negativa beskedet om personalinskränkningar.

— Vad det beträffar de kollektivanställda har redan personalen minskat då inte vare sig de som slutat eller går långtidssjukskrivna har ersatts de två senaste åren, säger Key-Ove Wågh.

I mitten av veckan får han träffa företagsledningen som då skall ge besked om hur många som riskerar att friställas i Boxholm.

SVEN FRANSSON

G • MÅNDAG • TISDAG

19 får gå på Fundia

BOXHOLM

19 anställda ska bort från Fundia Steel i Boxholm. Det står klart efter måndagens möte mellan företagsledningen och de berörda fackklubbarna.

Sammanlagt vill Fundia Steel minska personalen med 75 anställda, varav 56 i Smedjebacken och 19 i Boxholm. I Boxholm berörs 10 tjänstemän och 9 arbetare.

Företaget motiverar neddragningen med den djupa lågkonjunkturen som tvingar fram besparingar inför nästa år.

— Jag kan inte säga att jag är överraskad. Redan

tidigare kände vi till att sju tjänstemän ansågs överflüssiga i Boxholm. Det gör att det inte är riktigt så dramatiskt som det kan verka, säger Ingrid Strömberg, ordförande i SIF-klubben i Boxholm.

Fortfarande är det osäkert exakt hur företaget ska minska personalen. De egentliga MBL-förhandlingarna inleds inte förrän tidigast i nästa vecka.

Key-Ove Wågh, ordförande i Metallklubben, verkar närmast vara lättad över att inte fler av hans medlemmar kommer att beröras.

— Man kan aldrig säga att det här var bra, men jag

hoppas att det ska kunna lösas på ett smidigt sätt. Två personer går i pension nästa år och då är vi genast nere i sju. Kanske är det inte så dystert ändå.

Key-Ove Wågh uppger att facket kommer att hålla hårt på turordningsreglerna — sist in, först ut — i de kommande förhandlingarna med företagsledningen.

— Än så länge är det för tidigt att tala om några varsel. Jag vet inte vilka förslag som företaget kommer att presentera. Men det kan finnas andra sätt att minska personalen, till exempel genom att erbjuda avtalspension, säger Key-Ove Wågh.

MIKAEL SÖNNE